Regeringsrätten

Rättsfall

Advokatkostnader i mål om ersättning för mistad fiskerätt ej avdragsgill förvaltningskostnad för utdömd ränta.

Besvär av B. angående inkomsttaxering 1972. — I en process med Kronan tillerkändes B. ersättning för mistad fiskerätt för all framtid med 87 650 kr samt ränta härå beräknad från den 1 jan 1951 tills betalning skedde. B. erhöll räntan, 66 781 kr, under 1971. I 1972 års deklaration uppgav B. vid beräkning av inkomst av kapital nämnda ränta som intäkt och yrkade avdrag för i processen havda advokatkostnader med 7 000 kr.

RR yttrade: Svea hovrätt förpliktade i dom den 2 sept. 1969 Kronan att i ersättning för mistad fiskerätt utge visst belopp jämte ränta efter 4 procent för år därå från och med den 1 jan. 1951 tills betalning skedde. B. har taxerats för uppburen ränta såsom för inkomst av kapital. Eftersom fråga var om en dröjsmålsränta och sådan enligt 38 § 1 mom KL är att räkna till intäkt av kapital är taxeringen rätteligen grundad. Från bruttointäkt varom i 38 § 1 mom förmäles får enligt 39 § 1 mom avdrag göras för förvaltningskostnad ävensom för viss ränta å gäld. Av B. har inte anförts någon omständighet på grund av vilken advokatkostnaderna i målet till någon del skulle kunna anses som förvaltningskostnad. — RR lämnar därför besvären utan bifall. (RR föredr. 9.6; dom 23.6.1976).

För högt ingångsvärde på inventarier vid övergång till bokföringsmässig redovisning av jordbruksinkomst.

Besvär av TI angående hemmansägaren O:s inkomsttaxering 1971. — TN taxerade O enligt avgiven deklaration. O som under beskattningsåret övergått till att redovisa sin inkomst av jordbruksfastighet enligt bokföringsmässiga grunder, medgavs därvid avdrag för värdeminskning av jordbruksinventarier med 51 504 kr.

Hos LSR anförde TI att ingångsvärdet på inventarierna borde upptagas till ett 8 270 kr lägre belopp än det ingångsvärde som O angett i deklarationen. O hade nämligen i avskrivningsunderlaget medtagit vissa inventarier vilka var skattemässigt utrangerade samt andra inventarier, för vilka han uppgett ingångsvärden till för höga och — i något fall — för lågt belopp. Enligt TI borde, för att O skulle få behålla rätten till räkenskapsenlig avskrivning, rättelse av de felaktigt upptagna ingångsvärdena för inventarierna ske på så sätt att det medgivna värdeminskningsavdraget reducerades med beloppet 8 270 kr. TI yrkade att O:s inkomsttaxeringar skulle höjas med samma belopp.
— LSR biföll yrkandet.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:17

Hos KR yrkade O, att jordbruksinventariernas ingångsvärde skulle upptagas till ett 11 030 kr högre belopp än det av LSR beräknade värdet.

KR i Sthlm yttrade:

I målet är upplyst att O för beskattningsåret övergått från kontantmässig till bokföringsmässig redovisning av inkomst av jordbruksfastighet. Enligt bestämmelserna rörande räkenskapsenlig avskrivning yrkade han i sin självdeklaration avdrag för värdeminskning av lösa inventarier, inklusive bilar, med 51 504 kr. Beloppet motsvarade skillnaden mellan på ena sidan i balansräkningen angivet värde på inventarierna vid beskattningsårets ingång ökat med värdet av under året anskaffade inventarier, tillhopa 226 504 kr, och på den andra sidan inventariernas värde vid årets slut 175 000 kr. TN följde i detta hänseende deklarationen. — Efter besvär av TI fann LSR, som framgår av det överklagade beslutet, att beträffande inventarierna deras skattemässiga ingångsvärde av TN upptagits till ett 8 270 kr för högt belopp och höjde... O:s inkomst av jordbruksfastighet med samma belopp. — O:s ovan redovisade besvär hos KR innebär att han yrkar höjning av ingångsvärdet i förhållande till LSR:s beslut med 11 030 kr samt nedsättning av jordbruksinkomsten med motsvarande belopp. O har icke i vederbörlig ordning överklagat TN:s beslut. Med hänsyn härtill kan O:s besvär av KR upptagas till prövning endast till den del de avser yrkande om nedsättning av inkomsttaxeringarna med 8 270 kr. — Vid sådan prövning finner KR att vad O i målet anfört beträffande ifrågavarande inventarier ej föranleder till antagande att deras ingångsvärde vid övergång till inkomstredovisning enligt bokföringsmässiga grunder bort bestämmas till högre belopp än LSR beräknat. — Av handlingarna framgår emellertid att den av O i räkenskaperna verkställda avskrivningen av inventarierna med 51 504 kr gott och väl understiger en högsta tillåten avskrivning om 30 procent av deras av LSR beräknade ingångsvärde jämte värdet av under året köpta inventarier. Såvitt handlingarna utvisar har LSR ej återkallat rätten för O att tillämpa räkenskapsenlig avskrivning på inventarierna. I betraktande av dessa förhållanden och då någon obehörig överavskrivning alltså icke gjorts kan enbart den omständigheten att inventariernas ingångsvärde i deklarationen angivits till ett 8 270 kr för högt belopp icke anses utgöra anledning att höja O:s nettointäkt av jordbruksfastighet med motsvarande belopp. Däremot skall det vid 1970 års utgång kvarstående oavskrivna värdet av dessa inventarier vara 166 730 kr i stället för 175 000 kr. — KR fastställer därför taxeringarna till de av TN bestämda beloppen.

Hos RR yrkade TI att LSR:s beslut skulle fastställas.

RR yttrade: Av handlingarna i målet framgår att O vid 1971 års taxering av TN medgivits rätt att tillämpa räkenskapsenlig avskrivning på inventarier i jordbruket samt att LSR ej återkallat denna rätt. — I likhet med KR finner RR, att den av O i räkenskaperna verkställda avskrivningen av inventarierna understiger den efter jämkning av ingångsvärdet högsta tillåtna avskrivningen. Jämkningen av ingångsvärdet skall därför ej föranleda höjning av nettointäkten av jordbruksfastigheten. — På grund av det anförda fastställer RR, med ogillande av besvären, det slut KR:s dom innehåller. (RR föredr. 15.6; dom 22.6.1976).

Anm.: Jämför RÅ 1962 not 1066, 1969 not 718, 1971 not 1859. Se vidare RSV:s handledning i den nya jordbruksbeskattningen 1974 s 72, Geijer Rosenqvist Sterner, Del 1 1972, s 306, Hedborg, Lundell. Den nya företagsbeskattningen 1955 s 24, prop 1955:100, BeU 1955:45. — Se även Skattenytt 1974 s. 94.

Kommanditdelägares förmån av bostad i bolagets fastighet.

Besvär av W. angående inkomsttaxering 1971. — W var andelsägare i kom-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:17

manditbolaget Fastighetsaktiebolaget G & Co, som hade som uppgift att förvärva och äga en hyresfastighet. — I sin deklaration redovisade W såsom delägare i kommanditbolaget på bilaga för inkomst av annan fastighet såsom intäkt ett uppskattat hyresvärde av bostad i hyresfastigheten med 5 000 kr. — TN avvek från deklarationen och upptog hyresvärdet till ca 100 kr per kvadratmeter eller till 9 500 kr.

Hos LSR yrkade W att hans taxeringar skulle nedsättas med 9 500 kr motsvarande det uppskattade hyresvärdet i dess helhet. Han anförde bl a: Lagfaren ägare till fastigheten är kommanditbolaget. Någon lagbestämmelse på grund varav jag såsom andelsägare i sagda bolag kan beskattas för vare sig hyresvärdet eller annat värde av bostaden finnes inte.

LSR ansåg att såsom inkomst av W:s fastighetsandel borde upptagas värdet av bostadsförmån. Denna förmån borde uppskattas till i allt fall 100 kr per kvadratmeter lägenhetsyta.

KR — där W fullföljde sin talan — yttrade: Jämlikt punkt 9 av anv till 53 § KL beskattas delägare i kommanditbolag för den del av bolagets vinst som på honom belöper, huru denna än må ha av bolaget använts och oberoende av vad han må ha lyftat av bolagets under beskattningsåret förvärvade vinst. — Även om kommanditbolagets resultatutredning icke innefattar hyresvärde av delägares bostad, skall likväl i förevarande fall vid tillämpning av nyssnämnda bestämmelse sådant värde beaktas vid vinstberäkningen. — Vad angår beräkningen av detta värde måste emellertid — med hänsyn till vad som förekommit i detta mål även som i av KR denna dag avgjorda mål avseende andra lägenheter i samma fastighet —ett hyresvärde efter 100 kr per kvadratmeter anses för högt. Värdet synes i stället kunna beräknas efter ca 75 kr per kvadratmeter till 7 000 kr.

Hos RR yrkade W att hans taxeringar skulle nedsättas med hela det av KR bestämda hyresvärdet om 7 000 kr.

RR yttrade: På sätt KR funnit skall i fall som det förevarande hyresvärdet av delägares bostad beaktas vid beräkningen av den del av kommanditbolags vinst som belöper på delägaren och som skall tagas till beskattning hos honom. — På grund härav och då det av KR uppskattade hyresvärdet i allt fall ej kan anses för högt, lämnar RR besvären utan bifall. (RR föredr. 25.5; dom 22.6.1976).

Anm.: Se SOU 1976:11 s 105.

Ej avdrag för avgift för bankgaranti såsom för ränta.

Besvär av M angående inkomsttaxering 1971. RR yttrade: Det yrkade avdraget om 1 138 kr avser enligt vad M uppgivit löpande avgift för bankgaranti som Skandinaviska Enskilda Banken mot säkerhet i pantbrev ställt för mera riskbetonad del av lån som M erhållit av Vegetebolagen för finansiering av köp av villafastigheten. M hävdar att arrangemanget med bankgarantin, som inneburit att kreditbedömningen handhafts av banken, nedbringat den totala lånekostnaden och att avgiften är att jämställa med ränta och därför av-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:17

dragsgill. — Enär ifrågavarande avgift, som erlagts till annan än långivaren såsom vederlag för garantiåtagande, inte kan jämställas med sådan ränta på lånat, i fastigheten nedlagt kapital för vilken avdrag får åtnjutas enligt 25 § 3 mom KL, lämnar RR besvären utan bifall. (RR föredr. 15.6; dom 22.6.1976).

Anm.: Se RÅ 1968 ref 72, 1970 not 6, 1968 ref 75, 1968 ref 54, RSV 202/1970 fhb. Se även Skattenytt 1974 s 196 (Malmgård).

Avdrag för kostnader för resor med egen bil till och från arbetet enligt RN:s schablon oavsett att den skattskyldige kan ha haft möjlighet att bättre anpassa arbetstiden efter tiderna för allmänna kommunikationsmedel.

Besvär av S angående inkomsttaxering 1971. — S var bosatt i Åmotfors och arbetade såsom vägmästare hos vägverket i Karlstad. Avståndet mellan bostad och arbetsplats var ca 10,2 mil. — TN medgav S avdrag för kostnad för resor med egen bil mellan bostad och arbetsplats med 2 712 kr, motsvarande kostnad för 12 månadsbiljetter för tågresor.

Hos LSR yrkade S — under åberopande att han var nödsakad att använda bil på grund av olämpliga tågförbindelser — avdrag för kostnad för bilresor med 8 752 kr. Beloppet beräknades med tillämpning av RN:s anvisningar (RN 1969:7:4) angående avdrag för resor med bil mellan bostad och arbetsplats för en körsträcka av 3 876 mil efter 3 kr per mil för 1 000 mil och 2 kr per mil för 2 876 mil. — LSR ogillade yrkandet — KR i Gbg: ej ändring. Sedan S klagat hos RR anförde TI bl a: Vid telefonsamtal med vägförvaltningen har bekräftats att man inom vägförvaltningen ställt sig avvisande till varje begäran om att få förskjuta arbetstiden. En alltför generös inställning skulle i praktiken ha medfört att man infört ett otillåtet flex-tidssystem. Å andra sidan bestreds — som jag uppfattade samtalet — inte direkt min förmodan att vägförvaltningen knappast kunde ha vägrat S förskjuten arbetstid i det fall att denne direkt krävt sådan justering för egen del.

RR yttrade: I målet är ostridigt att sådana omständigheter i och för sig föreligger som enligt de av RN fastställda och vid 1971 års inkomsttaxering tillämpliga grunderna härför medger S avdrag för resor med bil under år 1970 till och från arbetsplatsen i Karlstad. — Varken det förhållandet att S tidigare uppburit omstationeringstraktamente och då hyrt bostad i Karlstad eller att avståndet mellan hans nuvarande bostadsort Åmotfors och arbetsplatsen är stort utgör skäl att avvika från eljest tillämpliga beräkningsgrunder för avdraget. Ej heller kan sådan avvikelse grundas på vad TI i målet anfört om att S bort kunna av sin arbetsgivare utverka sådan särskild förläggning av arbetstiden som skulle ha gjort det möjligt för S att använda allmänna kommunikationsmedel för resorna med en daglig tidsförlust — i förhållande till bilresorna — som understeg en och en halv timme. — På grund härav och då ej heller i övrigt framkommit skäl som bör leda till att de fastställda grunderna för bilkostnadsavdrag frångås, skall avdraget beräknas enligt dessa grunder och upptagas till det av S yrkade beloppet, 8 752 kr. (RR föredr. 4.8; dom 13.8.1976).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:17

Fråga om förutsättning för eftertaxering när deklaration innehållit uppgift om fastighetsförsäljning.

Besvär av TI angående eftertaxering av K för år 1969. — K redovisade i sin deklaration inkomst av en jordbruksfastighet. I särskild bilaga till deklarationen skrev K: Till I Bruk har jag den 3 december 1968 försålt en del av fastigheten I 7:7 med undantag av ett område av ca 0,3 ha jämte huset. Köpeskillingen är 30 000 kr och skall betalas med 15 000 kr denna dag samt resterande 15 000 kr sedan avstyckning av det undantagna området fastställts. — Av beloppet som utbetalades denna dag skall 6 938 kr betalas till S:s Sparbank. — K upptog ej skattepliktig vinst i anledning av försäljningen. — TN följde deklarationen.

Hos LSR yrkade TI att K skulle eftertaxeras i anledning av försäljningen för en skattepliktig realisationsvinst om 16 760 kr. — LSR lämnade framställningen utan bifall och yttrade: K har i sin år 1969 avlämnade självdeklaration uppgivit att han den 3 dec 1968 sålt del av fastigheten I 7:7 och att köpeskillingen uppgått till 30 000 kr varav 15 000 kr influtit under 1968. Han kan därför, oaktat han ej besvarat TN:s anhållan om upplysningar till stöd för realisationsvinstberäkning, ej anses ha lämnat sådant oriktigt meddelande att förutsättning för eftertaxering föreligger.

Hos KR vidhöll TI sin talan och anförde därvid bl a: TN hade anmanat K att inkomma med realisationsvinstutredning i enlighet med särskild blankett. Sådan utredning hade emellertid ej inkommit, i avsaknad av vilken någon realisationsvinst ej upptagits till beskattning. Bevis saknades emellertid om att anmaningen mottagits av K. — Det hade ålegat K, inom ramen för hans deklarationsskyldighet, att lämna sådan utredning om skedd fastighetsförsäljning att därav framgick såväl uppkommen vinst som hur denna beräknats.

KR i Sundsvall gjorde ej ändring i LSR:s beslut.

Hos RR fullföljde TI sin talan.

RR meddelade prövningstillstånd och yttrade: De av K i självdeklarationen lämnade uppgifterna om den ifrågavarande fastighetsförsäljningen är visserligen inte tillräckliga för en korrekt beräkning av uppkommen realisationsvinst. De innehåller emellertid riktiga upplysningar om hans bruttointäkt av försäljningen. Med hänsyn härtill kan inte anses att de K år 1969 åsatta för låga taxeringarna föranletts av oriktigt meddelande till ledning för taxeringen. På grund härav lämnar RR besvären utan bifall. (RR föredr. 18.8; dom 7.9.1976).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:17